

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO SOCIAL POPULAR

Any XV. Núm. 766

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

6 juny 1936

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, principal

Telèfon 21160
BARCELONA

El principi d'autoritat

Heu's ací un mot que provoca un somriure de commiseració en molts llavis, àdhuc de gent de to conservador: el principi d'autoritat. Polser perquè s'ha abusat un xic del mateix, i se l'ha fet servir manta vegada per a ofegar drets i aspiracions legítimes, és pel que avui es pot parlar poc de semblant principi.

Tot i això, és ben cert que, sense principi d'autoritat, no hi ha unitat en cap institució social, no hi ha disciplina i, per tant, no hi ha possibilitat de fer efectiu cap dret.

Quan els drets i els deures han estat declarats (sigui pel camí que es vulgui, sempre el legal, però), cal que existeixi un perfecte reajust de tots els components de la societat. I aquest reajust és el que produeix la disciplina social, que val tant com dir que cadascú es trobi al seu lloc, ompli la missió que té confiada i no obstaculitzi la marxa dels drets i de les obligacions dels altres. I tot aquest conglomerat de drets es tanca dins un principi general que ha de produir la unitat indispensable en cada institució, sense que dita unitat pugui ésser mai aconseguida, si algú no la imposa als que s'entesten a obstaculitzar-la.

Si els drets es complissin per ells mateixos; si els deures ens fossin tan plaents que cadascú els portés a cap sense esguardar les sancions, no caldria l'autoritat jurídica. Però la condició de l'home és tan feble, que cal una coacció constant per al compliment de deures, i aquesta coacció no existeix, de fet, sense l'autoritat.

Són molts els que es planyen de l'estat de coses actual i diuen que la disciplina social es troba absent de nosaltres. I és ben cert, perquè els vincles so-

cials s'afluixen quan manca el principi d'autoritat.

Esguardeu França. També allí hi hagué triomf d'esquerres. Els comunistes arriben a setanta-dos a la Cambra, i els socialistes sumen, tots plegats, uns doscents. Doncs bé; el Govern ha governat tres setmanes després de les eleccions que produïren aquest triomf, no s'han produït en cap ciutat ni vila fets vergonyosos, incendis, destruccions i atemptats, i la vida social francesa ha seguit desenrotllant-se amb normalitat fins ara; i quan el desordre s'ha produït, el Govern hi ha posat mà ràpidament, fins arribar altre cop a la normalitat. Fins els futurs governants s'han fet càrrec de les enormes responsabilitats que els han de pesar al damunt, i no pronuncien discursos demagògics ni fan política catàstrofica de cap mena.

En canvi, nosaltres restàrem sense govern el mateix dia 17 de febrer, tinguérem les províncies abandonades pels Governadors, i arreu s'ha anat produint un estat de desfeta incomprensible amb els consegüents tristos fets el coneixement dels quals ha arribat ja a tothom.

De què deriva aquesta diferència, sinó de que al país veí, tot i les seves caigudes, tenen encara en funcionament normal el principi d'autoritat, funcionament que els impossibilita el trencament de la disciplina social i fa que cadascú, mentre la llei no disposi altra cosa, guardi el seu lloc i compleixi el seu deure?

Drets, tants com siguin possibles per a tots; però amb disciplina, pel camí de la legalitat i sense afluixament de ressorts essencials per a la vida social. I tot això, únicament el principi d'autoritat, ferm i net, ho pot arribar a produir.

Fantasies evangèliques

L'àngel de Zegrí, el captaire

PER JORDI ARNAU

III I DARRER

Després de l'ascensió gloriosa de Jesús, Elisur tornà a casa seva i Zegrí es quedà al servei dels apòstols, a Jerusalem; i quan aquests, plens de l'Esperit Sant, començaren a predicar de Jesús Crucificat, rebé el Baptisme de mans de Pere.

Fou un temps després que Pere li preguntà un dia:

— Zegrí; tu voldries guarir-te d'aquest braç que portes penjat?

— Oh mestre dels mestres que prediqueu de Jesús crucificat i ressuscitat! Aquest braç sec és un do de Déu, i m'ha dut a la vida de captaire que fa quaranta anys que porto. Jo vaig sentir que Jesús digué: «Benaurats els pobres...» I per res del món no voldria perdre aquesta benaurança.

— Fins aquí el captar t'ha portat la benedicció de Déu. D'ací en avant, Déu et vol a treballar la seva vinya; i per aquesta feina has de menester els dos braços bons. Aixeca el braç dret en l'aire, en nom de Jesús!

I Zegrí va obeir el manament de Pere, i va alçar el braç i se'l va trobar sa i fort, i va exclamar:

— Signi posat aquest braç i tota la meua persona al servei de Jesús i dels seus apòstols!

— La malaltia és un do de Déu, i també la salut.

— Oh Pere, príncep dels apòstols de Jesús! Què en fareu, de mi, si sóc un home ignorant i miserable?

— Dels diaques que estan a la feina d'administrar el Baptisme als fidels, tria el que més et plagui, i posa't al seu servei.

— Si vós mateix me'l triéssiu, senyor meu!

— Tu mateix, Zegrí; Déu conduirà els teus passos, com fins ara.

Després d'aquesta conversa, Zegrí quedà inquiet i indecís, i anava vagant pels carrers de Jerusalem, sense saber on anar a raure, quan va sentir una veu infantil que deia: «El diaca Felip».

— Oh àngel meu! que temps ha que no havia sentit la vostra veu!

I la veu respongué:

— El diaca Felip t'espera.

I era així com l'àngel li havia dit. El diaca Felip l'esperava i sabia que Zegrí l'aniria a trobar.

— Felip, si em voleu, estic per servir-vos. Vull dir, si és que Zegrí, el captaire, us pot servir per alguna cosa.

— Us esperava, Zegrí. Quantes vegades heu vist Jesús?

— Dues vegades el vegí d'infant, i vaig creure que Ell era el Messies. Quan predicava a la Galilea, el vaig veure i el vaig sentir parlar. També el vaig veure crucificat, i, més tard, pujar-se'n al cel.

— Vós quedeu amb mi. Ocasions tindreu per servir de testimoni de totes les coses que heu vist i heu sentit.

A la seva masia, posada prop del camí que va d'Hebron a Gaza, Elisur està assegut a l'entrada, tot acarant un infant petitó que té sobre els genolls, mentre la seva muller, amb una cullera de fusta, remena les farines del sopar. Han passat vint dies de la darrera Pasqua, i fa prop de dos anys que no ha vist Zegrí. D'això parla amb la seva esposa Zina.

— Te'n recordes que Zegrí ens havia dit que tindríem un infant?

— Prou! I què és d'ell?

— Res no he pogut saber. La persecució desfermada contra els seguidors de Jesús els ha escampat per la Palestina i lluny d'ella. N'hi ha que han fugit a Damasc o Antioquia o a Xipre. Jo què sé! Ell i el diaca Felip, com si s'haguessin fos. Qui sap on paren! Jo havia pensat que a casa nostra podrien tenir un bon amagatall. Qui sap si, a hores d'ara, els han apedregat, com al diaca Esteve.

— Quina fúria, aquesta? Quin mal n'han rebut?

— La sinagoga no vol conèixer Jesús, ni vol que se'n parli. Tu coneixes Saül de Damasc, home de bona fe i estricte seguidor de la llei de Moisès i llegidor dels llibres dels profetes. És el més ardit perseguidor. Fa agafar els nostres germans i els acusa davant dels tribunals. El seu cosí Esteve, el diaca, va ser la seva primera víctima.

— Que Déu ens ajudi a tots i illumini els que no hi veuen.

— Jo he sentit dir als apòstols que Jesús ja els havia advertit que no havien de ser més estimats els deixebles que el mestre. Si Déu ens dóna vida, d'aquest nen n'hem de fer un defensor de Crist, de Jesús. Nosaltres, en aquesta brega, ja hem pres el nostre partit, costi el que costi! Pere va rebre, agraït, els nostres donatius, i va beneir en mi tota la família. Tinc fe que la seva benedicció no serà vana.

— Elisur, Elisur; una abraçada i una nit en la vostra companyia!

Un truc a la porta interrompé la conversa.

— Qui és?

— Elisur, Elisur; una abraçada i una nit en la vostra companyia!

eregumil
Fernandez

Aliment complet a base de cereals i llegums. Insubstituïble en les intoleràncies gàstriques i afeccions de l'estómac

Fernandez & Canivell
-Málaga-

Fou treta la barra de la porta, i un instant després Zegrí i Elisur es daven una abraçada de germans.

— Zegrí, aquí tens el meu infant fill del teu pròptic. Una abraçada per ell també. Siguen benvingut! Besa'l i beneix-lo. Vull que sigui un seguidor de Jesús, com tu i jo. Seu aquí. Conta'ns què et porta, i disposa de les nostres coses.

— Felip, el diaca, que tu vas conèixer la darrera vegada que ens vam veure, m'ha dit: «Vés a Gaza, i si algú et convida a un viatge, ni que sigui llarg, posa't a les seves ordres. Jesús vol que parlis d'Ell en terres molt llunyanes. Si no ens tornem a veure aquí a la terra, Jesús ens farà trobadissos a la seva glòria». Sí, Elisur; ja saps que la meua consigna és: Amb Jesús: Per Jesús! Com Jesús! Qui sap si aquests braços sans i forts seran, un dia, clavats a una creu! És una dolça esperança.

— Però, digueu-me; qui has de trobar a Gaza?

— Algú que m'invitarà a fer un llarg viatge. No sé altra cosa. Felip, el diaca, és ara el meu àngel.

— Valgui'm Déu! Si jo estigués deslligat com tu!

— Cadascú a la seva feina; no et faltarà què patir per amor del Mestre Jesús. Per una cosa o altra Déu va voler que fossis present a la seva ascensió.

— Què t'havies fet, en tot aquest temps?

— Amb Felip, a visitar els nostres germans de Xipre i de les illes gregues, i a batejar les famílies dels que foren batejats a Jerusalem el dia de la Pentacosta, ja fa prop de dos anys. I ara, al que Déu disposi.

— I de Saül de Damasc, qui s'ho havia de pensar!

— Felip diu que és tal la seva bona fe en la persecució que ha emprès, que espera un miracle de Déu en favor seu. Quin home, si el poguéssim tenir al nostre costat!

— I del teu vitge a Gaza, què esperes?

— Si trobo algú a Gaza que m'inviti a acompanyar-lo, o serà per embarcar-nos a terres d'occident o per seguir la ruta del desert cap a Egipte. M'és igual. Tot el món es nostre. Jo només sé que Jesús va dir als seus deixebles: «Aneu i prediqueu a totes les nacions de la terra i bategeu en nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant». Com més lluny em portin, millor. No tinc enlloc cap lligam. La meua vida de captaire em va acostumar a vagar per tot arreu.

L'endemà, de bon matí, Zegrí i Elisur s'abraçaven al portal de la masia, com pressentint que aquella abraçada era la darrera de la seva vida.

Zegrí, com si en els seus cinquanta anys s'hagués renovat la seva joventut. davallava pel camí de Gaza, on va arribar a les primeres hores de la tarda. A l'hostal tot anava enrenou, perquè hi havia arribat un personatge a qui tothom es disputava l'honor de servir. Era un hebreu ric i poderós, procurador de la reina d'Etiòpia, que tornava de la Pasqua de Jerusalem. Quan va veure venir Zegrí, hi va entrar en conversa:

— Bon home; aquesta és una ciutat de gentils. Vós també ho sou?

— Senyor; jo sempre he adorat Jehovà en el temple de Jerusalem; però ha arribat el dia en què Déu vol un altar en cada cor.

— Sembleu un seguidor de la nova doctrina, tal com parreu.

— És la doctrina de Jesús, a qui he vist crucificat, a qui he vist pujar als cels.

— Coneixeu Felip, el diaca de la llei nova que es predica per tota la Palestina?

— Ell m'ha fet venir aquí, tot dient-me que no refusés un viatge, ni que fos llarg, si algú m'invités a fer-lo.

— Felip és qui m'ha batejat venint d'Hebron, i m'ha explicat les profecies d'Isaïas que parlen del Messies.

— Felip té l'Esperit Sant en la seva paraula.

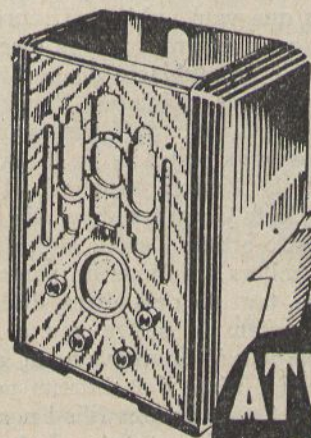
— Quins lligams teniu en aquesta terra?

— Els mateixos que té una oreneta quan vola per canviar de país. Tot el món m'és igual. Amb Jesús, per Jesús i com Jesús, és la meua consigna. Maneu-me el que vulgueu.

I així tan senzillament s'entengueren aquell personatge i Zegrí, el captaire d'abans, per fer junts el viatge cap a Etiòpia i sembrar allí la llavor de l'Evangeli en nom de Jesús.

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL

:: ha passat per la Censura governativa ::



1936
ATWATER
KENT
RADIO

Auto-Electricidad
— S. A. —

Diputació, 234
BARCELONA

Casa centenària TRULLS

Fundada l'any 1820

Destil·leria de productes vegetals i aromàtics



Aiguanaf (d'azahar) i totes les altres aigües florals, aigües de colònia, violeta, quina (de riquíssims perfums). Essències i extractes de flors, plantes, fruites, etc.

LOCIO DE PLANTES DEL BOSC
(Fortificant vegetal del cabell)

Despatx central:

Rambla d'Estudis 12
BARCELONA

Els clixés sectaris

La "substitució-de-l'ensenyament-religiós"

PER R. RUCABADO

Clixé, motllo tot d'una peça, com aquell de l'«expulsió-dels-jesuïtes» que hom va emprar l'any 1932, i, per cert, sense que el resultat fos la felicitat pública, com sens dubte esperaven els qui amb tanta fúria la exigien en els mítings, és la fórmula actual que denomina aquesta acció multiforme, incoherent i sovint distanciada, almenys de la lletra, de la Llei del 2 de juny del 1933, fórmula expressada amb les paraules «substitució-de-l'ensenyament-religiós». Hi ha una legió d'inspectors, alcaldes i governadors civils, enfeïnada en aquesta urgentíssima tasca, reclamada pel Front Popular d'Esquerres, i segurament de més interès i de més extrema necessitat per al país que la pau interior, l'ordre públic i la seguretat personal, més vital que els problemes del treball, de la crisi comercial, que els problemes amenaçadors del canvi, la balança exterior, les divises i la moneda. Perquè el país pot resistir tot això i tot allò que se sap i no es pot dir, però ço que no pot resistir, segons opinen tal volta els inspectors i les autoritats mobilitzades, és que les activitats pacífiques i honestes compreses sota el terme general «ensenyament religiós», activitats exercides a Espanya des de segles i sense interrupció des de fa seixanta anys, puguin continuar ni un dia més. La felicitat del país que hom no va trobar després de la dissolució de la Companyia de Jesús, l'equilibri econòmic que hom no va assolir, ben al contrari, després de la incautació dels seus edificis, laboratoris i collegis (el col·legi dels Jesuïtes d'Oviedo, incautat per l'Estat i convertit en Institut, fou volat pels octubristes amb 2.000 kg. de dinamita), ara, tal volta, serà abastada, quan les autoritats docents puguin anunciar amb satisfacció que «l'ensenyança religiosa està totalment substituïda».

Jo voldria repetir avui i condensar tots els articles i els telefonemes que vam publicar i reproduir en les nostres planes quan es preparava la discussió i arran de l'aprovació i promulgació de la Llei de Confessions i Congregacions religioses, l'article 30 de la qual conté la prohibició de l'ensenyança a aquestes últimes. Tres anys justos fa de la data en què el president Alcalà Zamora sancionà el text votat i aprovat a les Corts Constituents el dia 17 de maig. Afegíem el nostre article *La llei maleïda* (1), al clam unànim de milers i milions de pares i de mares que són súbdits, tant com els altres, de la República Espanyola; uníem la nostra veu a la de tots: *Que no es compleixi!* Invocàvem en recurs últim la Mare de Déu i Mare dels infants per tal que, fos com fos, llibertés els nostres fills i nosaltres de les grapes de la pedagogia estatista, de les grapes dels enemics del seu Fill, dels sofistes primaris, dels pedagogs amb ungles esmolades. Miracle o no, la gràcia fou complerta i ha durat tres anys el respirar, i entre tantíssims neguits i espants, desastres i ruïnes, almenys aquests tres anys l'amenaça del

diabla contra les ànimes dels infants ha romàs penjada a l'aire.

Però ara l'ofensiva pedagògica es refà de pressa per guanyar el temps perdut. Com en 1933 i amb insensatesa més pronunciada, la urgència de l'estatisme anticlerical es produeix en un ambient el més contraindicat per a un trasbals tan greu de consciències, de sentiments i d'interessos. L'Estat veu, sap i coneix d'on li ve el perill, qui li planteja vagues, qui li fa violències, qui no el deixa viure, qui el compromet i el desacredita amb el poema dramàtic que fa tres mesos i mig que dura, els autors i els responsables del qual ja sap el Govern que no són pas deixebles de les ordres religioses. Sap que ni les vagues ni les violències de tota mena no són pas ensenyades ni apreses a les aules dels collegis religiosos, i pot racionalment témer que, si tanquen aquests i que si hom suprimeix la seva acció i la seva influència, seran en proporció correlativa moltíssims més els que crearan a l'Estat conflictes greus de treball i d'ordre públic, moltíssims més els individus sense religió al cor, sense moderació en els sentiments, sense fre a la consciència. Hom pot preveure que seran incomptables els que, lluny de tot fre i de tot seny, baixaran al carrer a desfogar unes passions que aquells collegis ensenyaven precisament a dominar i a contenir. I el desfogament d'aquestes passions ha d'ésser, com sempre, i cada dia més, caríssim al país i a l'Estat.

Malgrat aquesta evidència, malgrat aquesta música tràgica que acompanya, com un terratrèmol o una tempesta, l'aplicació de la llei contra l'ensenyament religiós, de la mateixa manera que fenòmens iguals acompanyaren, fa tres anys, la seva discussió i aprovació, per damunt de tot seny i de tot prudència, i fins per damunt de tot amor a la República, perquè no és estimar-la fer-la inhabitable, l'exèrcit aliat fiscal i administratiu pren l'ofensiva en la matèria més greu, més delicada, més entranyable, que es pot tocar a Espanya i per tot arreu del món allà on hi hagi homes civilitzats amb religió i amb escola.

El clixé «substitució-de-l'ensenyament-religiós» és l'epígraf d'una sèrie d'actes desorbitats, inconnexos i fins legalment incoherents. Tal com passa en certes dictadures, no sols dicta aquell la voluntat del qual substitueix la llei, sinó tots aquells que es creuen amb dret o amb poder per a aplicar-la. De fet, moltíssims són els qui dicten, i la llei mateixa desapareix i es desdibuixa sota una allau d'interpretacions arbitràries, i segons l'humor, la voluntat, la intenció dels individus. Hi ha la simple demanda de l'edifici escolar en lloguer o per adquisició; l'amenaça de clausura de l'escola i d'incautació de l'immoble; hi ha la clausura efectiva, la incautació practicada sense fonament legal; hi ha l'aplicació d'aquestes mesures a collegis d'ordres religiosos, únics realment apuntats per la llei; hi ha l'extensió a collegis particulars propietat dels pares o de patronats que no tenen res a veure amb els ordres religiosos; hi ha la prèvia consideració a si l'Estat pot oferir lloc suficient als alumnes als quals la clausura haurà deixat sense professors ni aules; hi ha la clausura sense ulterior consideració, quedant o no pel carrer i desatesos els cents o milers de nois als quals de sobte hom priva d'escola, de mestres i de curs; hi ha la pressa, com si d'això en depengués la sort i la pau de la nació, de clausurar cen-

(1) CATALUNYA SOCIAL, p. 615, 27 maig 1933.

tres d'ensenyament sense mirar per res que hom està en ple curs, que els estudis s'han d'acabar amb els deguts exàmens, com si ni els alumnes ni els pares mereixessin atenció ni respecte, essent el plegar en sec una escola i plantar en sec els alumnes menys important que la cessació brusca de serveis sancionada per l'Estat amb indemnitzacions i amb intervencions prohibitives, com quan una companyia suprimeix un tren, o un patró acomiada en rodó els seus obrers. Co que l'Estat prohibeix als seus súbdits, l'Estat mateix ho practica sense contemplacions per als perjudicats.

Entre la collecció de fets, mosaic decoratiu de la pedagogia estatal, amb què els diaris torturen cada matí i cada vespre els nostres sentiments i les nostres consciències, sota la rúbrica «substitució de l'ensenyament religiós», he vist, avui, una nova que marca l'extrema avençada, descobreix i posa al nu l'acer esmolat del coltell. L'Ajuntament de Binèfar (Osca), el dia abans de clausurar un col·legi de monges, va publicar un ban obligant els pares a portar els infants a l'escola nacional. Aquest municipi de Binèfar mereixerà el bé i la gratitud dels laïcistes, perquè ha comprès el veritable sentit, abast i intenció del contingut del clixé sectari. Sap què hi ha a dins i on va a parar la totalitat de la manobra. Deu haver pensat que, suprimint l'ensenyament religiós i posant a la disposició dels pares els serveis de l'ensenyament oficial no n'hi ha prou, i que la substitució no serà realment feta i acabada mentre els pares realment no hagin substituït l'ensenyament dels seus fills precisament per l'escola laica de l'Estat. I com que aquesta substitució voluntàriament no la faran, ell ha cregut que l'única manera de poder efectuar real i positivament la substitució, era obligant-hi per força.

Aquest Ajuntament de Binèfar, avençada del laïcisme, ha dit l'última paraula, i ens ha emplaçat tots els pares de família en el veritable terreny. Quan estaran tancades totes les escoles dels ordres religiosos, quan estarà complert al peu de la lletra l'article 30 de la Llei, els autors d'aquesta no estaran contents. Perquè des de la prohibició legal consignada en aquella llei fins a la plena satisfacció de la seva ment, hi ha una llarguíssima distància. Probablement els pares de família de Binèfar s'haurien acomodat amb els inspectors laics en el terreny legal, si la intenció d'aquests i dels legisladors fos només que la prohibició de l'ensenyament a les congregacions, malgrat la injustícia intrínseca d'aquesta interdicció. Els pares de família, en ús del seu dret perfectíssim, podien substituir aquest ensenyament per un altre que, àdhuc no donat per una congregació, fos de la plena confiança d'ells i satisfés la consciència religiosa, inviolable segons la Constitució, amb totes les garanties exigibles. Però aquesta substitució no interessa als substituïdors.

És que aquest clixé conté una absurditat, un impossible. És una fórmula equívoca i hipòcrita, com

totes les fórmules laïcistes, i tots sabeu que el laïcisme, el neutralisme escolar en si mateix, no és més que una hipocresia. S'intenta — vaig escriure en 1933 — *la substitució de l'insubstituïble*. Els ordres religiosos són, fins a cert punt, substituïbles per altres professors, mentre aquests altres professors siguin homes de confessió i d'ànima religiosa. Els catòlics se n'acomoden i acontenten tancant els ulls de moment a la injustícia del veto posat per la llei a les comunitats. Però, és aquesta, i s'atura aquí la veritable intenció dels substituïdors?

El clixé sectari és equívoc i confusionari. L'ensenyament és una funció civil, és un servei social. Quan l'Estat sectari promulgà la legislació que, privant les comunitats d'un exercici, privava al mateix temps els ciutadans i els infants d'un servei, l'Estat s'oferí a substituir aquest servei. Aquest propòsit no podia menys d'ésser sofstic; però, de moment, el sofisma fou útil. L'Estat, que era impotent per a desenrotllar la pròpia acció docent, havent d'atendre mils i mils d'infants sense escola, no podia evidentment complicar el seu propi problema, i augmentar el seu propi pressupost, carregant-se amb la tasca de crear escoles per als infants que ja en tenien i que no les demanaven i que se les pagaven sense cobrar de l'Estat ni un cèntim.

Però, ara, els qui han passat per damunt de la justícia i de la consciència dels pares, els que han passat per damunt de la Constitució, els qui han passat per damunt dels drets reconeguts per compromís internacional a les minories (suposant l'absurditat que els catòlics fossin a Espanya una minoria), passaran fàcilment per damunt de la lògica, de l'economia i de la pedagogia mateixa, i aniran de dret a fer la substitució, sigui com sigui, i surti el que en surti d'aquesta fórmula pèrfida. Així, doncs, es presenta una perspectiva en diferents termes, sense saber del cert on s'aturaran tots i cadascun dels zelosos intèrprets i executors d'una llei que té per base la confusió mateixa.

Per a uns, la substitució de l'ensenyament religiós es refereix simplement a l'article 30; per tant, sols tracten que l'Estat ofereixi locals i mestres seus als infants desproveïts de l'establiment congregacionista suprimit. Per altres, la substitució amenaça tot col·legi privat, pel sol fet d'ensenyar religió, de manera que en la paraula ensenyament religiós no sols es comprèn el donat pels ordres religiosos i prohibit per la llei, sinó tota escola i col·legi particular, dels quals la llei no parla. En aquest sentit, els mestres laics van dirigir-se al ministre bo i reclamant «la suspensió immediata de l'ensenyament privat a tot Espanya, i que per a obrir altre cop les escoles hom justifiqui que el personal docent està titulat i s'asseguri el seu caràcter laic» (1).

(1) Telegrama de Madrid, data 10 abril. Conclusions de l'Assemblea de delegats de 36 províncies d'Espanya, elevades al ministre d'Instrucció Pública.



CAMISERIA :: CORBATERIA :: MITGERIA :: GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA

— CAMISERS —

CASES ESPECIALITZADES
PER A LA MIDA

24, Portaferriassa, 26 / Telèfon 17642 / BARCELONA / 16, Fontanella, 16 / Telèfon 12211

Vet aquí com la llei de confessions, arma tallant esmolada, esdevindria arma enverinada que feriria mortalment només que de tocar-la o de mirar-la.

Llavors la frase «substitució de l'ensenyament religiós» esdevindria pura i simplement: *prohibició* de l'ensenyament religiós, prohibició d'ensenyar la religió, i apuntaria de seguida a altres esferes... i complicaria enormement el problema. Però aquesta complicació, vet aquí que l'alcalde de Binèfar l'ha resolta anant per la drecera. Cap força humana no impedirà a tots els ajuntaments d'Espanya sortir demà amb un ban idèntic...

L'obligació de portar els fills a l'escola laica oficial és l'última trinxera sectària i és, a la vegada, l'última trinxera catòlica. Ja no hi ha equívocs ni confusions. Quan hom nega la llibertat d'ensenyament i nega el dret d'existir a l'escola particular, pot quedar el dret dels pares d'ensenyar ells mateixos personalment als seus infants. Però si la negació del dret ve apuntalada i reblada amb la imposició de portar els infants a l'escola oficial, subratllada ella mateixa amb aquella altra fórmula cèlebre: *escola única*, llavors aquí començarà la veritable batalla.

Perquè llavors ja no es parlarà dels drets dels pares, sinó del *deure* dels pares. Deure contra deure. Deure civil contra deure religiós estricte. Deure imposat per l'Estat de portar els fills a l'escola laica, expressament despullada de religió, sense cap garantia respecte al percentatge antireligiós dels mestres que no podran ésser religiosos ni podran, si la tenen, manifestar confessió religiosa, encara que dins del cor la sentin, però que podran perfectament ésser ateïstes, anticlericals, ferreristes, socialistes i comunistes. I contra aquesta imposició oficial (és el cas de Rússia i de Mèxic) sorgirà el deure estricte imposat per l'Església i per la consciència, de subtreure els nostres fills de les grapes dels enemics de la religió, de Déu i de l'Església. Aquesta topada del deure legal contra el deure religiós, impossibles de coordinar i d'harmonitzar, té una conseqüència pràctica coneguda: la persecució.

La posició definitiva de l'assumpte és el dualisme irreductible entre el pare catòlic i el mestre acatòlic. Aquest pretindrà, per mitjà de la pressió oficial, apoderar-se de l'ànima de l'infant. El pare defensarà l'ànima del seu fill, tal com s'ha de defensar l'ànima pròpia, fins a l'heroisme, fins a la mort. Aquí és l'esquema de la qüestió.

És, doncs, inútil parlar de substituir l'ensenyança religiosa, com seria inútil parlar de substituir la religió. Seria absurd pretendre substituir la religió, i és absurd parlar de substituir l'ensenyament religiós. No hi ha substitució possible. ¿Substituiran l'Evangeli, substituiran el Decàleg, substituiran la fe en Crist, la fe en la resurrecció, la fe en la justícia eterna? Per odi, podran arribar a impedir el

culte i l'ensenyança mateixa; però podran substituir la fe dins el cor dels creients? Si no la poden substituir a dins dels cors, no la podran substituir en les escoles.

No n'hi ha prou, d'oferir una escola oficial pedagògicament ben utilada, si manca l'orientació religiosa que coordina tots els coneixements cap a una mateixa finalitat transcendental. S'ha predicat moltíssim que, per a l'eficàcia, l'ensenyament primari ha de donar-se en llengua vernacle, en la llengua del pare, i, sobretot, de la mare. ¿I no s'ha de donar, per iguals raons, d'eficàcia i de respecte, en la religió del pare i de la mare? De fet, totes les ciències y coneixements humans, àdhuc les ciències matemàtiques, poden ensenyar-se *en religió* i poden ensenyar-se *en laic*. Als religiosos, les matemàtiques reforcen els conceptes de l'ordre i harmonia de les veritats universals, filles de la raó sobirana de Déu. Per als laics racionalistes, totes les matèries poden convertir-se en pretext i ocasió de propaganda sectària i blasfema. ¿No hem vist, per ventura, una *Gramàtica francesa* de l'Escola Moderna de Ferrer i Guàrdia contenir com a exercici de lectura el més horrend poema contra Déu que s'hagi jamai escrit? ¿No hem vist, per ventura, llibres d'Aritmètica plens d'exercicis tendenciosos i revolucionaris? Tenim dret a exigir que la totalitat de l'ensenyament sigui donat *en llengua cristiana*!

L'ensenyament és un *mer servei civil* per als laics i estatistes. Mentre que per als catòlics l'ensenyament és un *servei de caràcter religiós*, perquè en primer i últim terme toca a la religió. Per tant, als fills de pares catòlics, la primera ensenyança se'ls ha de donar *en catòlic*, i no d'altra manera.

Podria lleialment parlar-se de la substitució de l'ensenyament religiós, en sentit que l'Estat oferís mestres nacionals sincerament catòlics, però com que no és així, sinó tot al contrari, aquell enunciat té per als ulls catòlics una transparència prohibicionista. I per això, sigui la que es vulgui la campanya i l'acció que convingui fer per a la defensa pam a pam dels interessos legítims i dels drets que ens pertocuen, cal que cada consciència adopti una actitud interna que respongui als següents imperatius sobrenaturals:

Primer. Pregar a Déu, amb el màxim fervor i energia, per tal que, si és possible, passi de nosaltres aquest calze. Perquè solament la Seva Voluntat, exercida en formes imprevisibles i miraculoses, pot dissipar els núvols i apartar la imminent tempesta, tal com va fer-ho la Seva Misericòrdia en 1933. Hom percep el foc i l'alè del diable en aquest afer, i, per tant, essent les forces del diable molt superiors a les dels homes, ens cal demanar l'ajut urgent del Pare, cal invocar l'auxili del mateix Crist.

Segon. Pensar en el deure estricte de no portar

SI VOLEU FER-VOS EXAMINAR LA VISTA PER UN METGE OCULISTA ESPECIALITZAT, EN LA MILLOR INSTAL·LACIÓ D'EUROPA, ACUDIU A L'INSTITUT MEDIC OCULISTA COTTET



AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 40 - BARCELONA

jamai els fills a escoles amb personal enemic o desconegut, de no permetre que mestres socialistes, comunistes o esquerrans espatllin i facin perdre l'ànima dels nostres fills. Com que aquesta resolució, que pot arribar a extrems de gran sacrifici, a extrems d'heroisme, depèn d'una assistència sobrenatural, cal demanar, aquí, sobretot, que ens ajudi Déu, que és la font de l'heroisme, perquè, sense Ell, res no podrem fer, i cap força no tindrem.

I *tercer*. Recórrer a la Mare, cridant el seu cor santíssim a misericòrdia envers els mils i mils d'infants de tot Espanya. És un afer maternal, aquest, i la Mare de Crist, que és mare nostra, és mare de tots els fills dels cristians d'Espanya. Cal invocar la celestial Senyora, en aquestes hores d'amenaça greu, quan les intencions més perverses conspiren combinades per a conduir milers d'ànimes tendres i encara pures al clos on les esperen amb gola oberta i amb les ungles els pedagogs del diable. Recordeu-vos dels nostres escrits acusadors contra aquella tenebrosa federació de mestres comunistes, la I. T. E., la «Internacional de Treballadors de l'Ensenyança». Doncs aquesta associació, síntesi de la pedagogia infernal, perquè és la síntesi de la pedagogia bolxevista, està prenent obertament posicions ràpides dins les altes esferes, segons notícies públiques. La topada definitiva ha d'ésser entre el pare catòlic i el mestre comunista. Ni com a cristians ni com a pares ni com a homes, no tenim altre ajut, davant l'abisme pròxim, que Maria, mare inviolada i auxili dels cristians.

nents sociòlegs Dr. Josep M. Llovera, de Doctrina Social Catòlica; Alexandre Gallart i Folch, de Tècnica Sindical; Màrius de Lord, d'Història de les doctrines socials i moviments sindicals; Lluís Piñana, de Legislació social; Blanc i Boés, d'Institucions de Previsió; el Dr. Antoni Coma, de Moral Social, i els Rvds. Manuel Rovira, Joan Puntí i Basili de Rubí, d'Apologètica i Tècnica de la propaganda oral i escrita.

Les condicions que es demanen per a inscriure's en aquests cursos són: ésser obrer, de bons costums, major de divuit anys, amb capacitació i voluntat per a aprofitar-se de les classes.

El P. Anselm Albareda, O. S. B. Prefecte de la Biblioteca Vaticana

Ens sorprèn gratament la nova del nomenament del P. Anselm Albareda per a prefecte de la Biblioteca Vaticana. El Papa Pius XI, en elevar a un càrrec tan preminent un monjo de l'Abadia de Montserrat, ha volgut exaltar la tasca admirable duta a terme pels benedictins catalans en el camp de les Ciències històriques, durant els últims decennis.

Els benedictins de Montserrat no solament han restaurat una impremta de tradició gloriosa sota la direcció experta de l'abat P. Antoni Marcet. Han creat un fogar de cultura admirable. El P. Abat Marcet, partint del principi que el religiós ha de poder disposar de tots els mitjans de treball que la seva vocació reclama, ha creat una biblioteca meravellosa amb el concurs d'homes tan experts com els PP. Sunyol, Tobella, Albareda, Gusi, etc. Disposant d'aquest magnífic instrument de treball, d'una bona impremta, era possible la publicació d'«Analeccta Montserratensia», col·lecció exemplar d'estudis històrics, l'ànima de la qual ha estat el P. Anselm Albareda. Comptant l'Abadia amb escripturistes tan eminents com el P. Ubach, era possible editar una versió catalana de la Bíblia que ha meravellat el món.

El Papa Pius XI, que s'informa bé del valor de les persones i de les coses — no és per atzar que procedeix del camp de les investigacions històriques —, ha volgut premiar, en la persona del fort historiador i bibliògraf P. Albareda, tota l'activitat científica dels benedictins de Montserrat.

En recordar que els darrers personatges que han dirigit la Biblioteca Vaticana han estat Achilles Ratti, l'actual Pius XI, i els cardenals Mercati i Tisserant, fem vots perquè Nostre Senyor beneixi l'obra fecunda que ha de realitzar l'amic P. Anselm Albareda.

G.



Cerebrino Mandri

*Cal que ho recordeu sempre!
Res estranger no s'ha de prendre*

*Contra el DOLOR, tenim el
millor remei: Useu sempre*

CEREBRINO MANDRI

No perjudica mai

Preparat per **FRANCESC MANDRI**
Metge i Químic Farmacèutic

Provença, 277 - Entrada Laboratori, Passatge Claris,
segona porta a mà dreta **BARCELONA**

Les activitats d'Acció Social Popular

SECRETARIAT D'EDUCACIÓ SOCIAL

Com a final de temporada escolar, aquest Secretariat organitza, per als dies 22 de juny al 4 de juliol, un Curs intensiu d'educació social. Per això ha concertat amb la casa de Sant Josep de la Bonanova (Quatre Camins, 13) el poder habilitar les seves habitacions, sales, capella i espais bosc-jardí per establir-hi una confortable Escola a base d'internat.

Allí s'aplegarà durant quinze dies la selecció dels nostres obrers i es formaran sota un programa ben estructurat i dirigits pels notables professors i emi-

Ja sou subscriptors

de

CATALUNYA SOCIAL?

Cursos de Cultura Popular

ORGANITZATS PER ACCIÓ SOCIAL POPULAR I EL MUSEU FOLKLÒRIC DE RIPOLL

ANY CINQUÈ (1936)

Del dia 9 al 22 d'agost

Tema: La Cultura Popular i Les Tradicions

Dia 9. — Inauguració dels Cursos. Conferència sobre l'Actualitat dels estudis de Cultura popular.

Dies 10, 11, 12, 13 i 14. — A les onze del matí: La Trilogia de la Vida. La Nit de Sant Joan i Tradicions populars entorn de les Majestats, per A. Grieria.

Dies 11 i 12. — A les sis de la tarda: Folklore del Berguedà i del Lluçanès, per Josep M.^a Vilarmau.

Dia 13. — A les sis de la tarda: «El Comte Arnau», per A. Casanova.

Dia 14. — A les sis de la tarda: Folklore ripollès, per C. Vila-rasa.

Dies 10, 11, 12, 13 i 14. — A les vuit del vespre: La Literatura i la Imatgeria popular: a) Els Goigs. Representació de la poesia popular religiosa; b) Els romanços. Branca important de les Literatures hispàniques. Les seves múltiples divisions: històrics, llegendaris, religiosos, satírics, etc.; c) Les auques: el seu contingut pedagògic. Les seves diverses classificacions, per J. Givanel.

Dia 15. — Excursió al Santuari de la Mare de Déu de Núria, i conferència sobre La Llegenda de Sant Gil, pel Dr. F. Solà Moreta.

Dia 16. — A les dotze: Costums d'esposalles al Pallars, per R. Violant.

Dies 17, 18, 19 i 20. — A les onze del matí: Els eximilis i miracles i la Literatura popular de l'Edat Mitjana, pel Dr. Josep Gros.

Dies 21 i 22. — A les onze del matí: Teatre popular i Tradicions barcelonines, pel J. Amades.

A les sis de la tarda: Les vides dels Trobadors provençals i Folklore Llenguadocià, pel Dr. Josep Salvat.

Dies 18, 19, 20 i 21. — A les vuit del vespre: La Cançó Popular Catalana: I. La Formació de la melodia. II. Vida rítmica de la Cançó. III. Modalitat antiga i sentit tonal modern. IV. Els gènesis i els assumptes del Cançoner català, per V. de Gibert. Aquestes conferències aniran il·lustrades amb el cant de melodies populars.

Dia 22. — A les set de la tarda: Clausura dels Cursos amb una Conferència del Dr. Tomàs Carreras i Artau, professor de la Universitat i diputat al Parlament de Catalunya.

Dia 23. — Excursió a Sant Martí del Canigó.

Preus d'inscripció: Inscripció a tots els Cursos, 50 pessetes.

Inscripció a les lliçons d'una setmana, 25 pessetes.

Per informes de tota mena, A Casanova, Secretari del Museu Folklòric, Ripoll. — Dr. J. Gros, Aribau, 28, Barcelona.

Perfil setmanal

Aspecte social del I Congrés Jurídic Català

PER GASTON GERARD

El Congrés Jurídic Català, que ha celebrat les seves sessions durant la setmana passada, ha tingut una Secció, la Quarta, que ha deliberat molt extensament sobre el tema que s'enclou en aquest enunciat: «Fixar el criteri jurídic de Catalunya sobre l'orientació de la legislació obrera, principalment en relació amb la intervenció de l'Estat».

Caldrà dir que constituïa una tasca ben difícil la de desenrotllar aquesta ponència sobre un tema de tanta actualitat com de forta inestabilitat de criteri en les circumstàncies actuals del món? Perquè no podem oblidar que es fa molt difícil que Catalunya pugui comptar amb un criteri jurídic sobre les mateixes, ja que la legislació no li ha pertangut ni li pertany en el moment present.

Però el treball de la ponència havia de partir d'alguna base prèviament establerta; i així es va convenir, de bon començament, admetre com a tals els principis bàsics de la legislació social espanyola, en general, reduint la tasca del Congrés a dilucidar uns quants principis i unes quantes conclusions, que ben poca cosa de nou podien afegir a la tasca portada a cap per l'Estat, que, a més, es tasca de marxa ben accelerada i d'un ritme potser bon xic discordant moltes vegades amb les nostres possibilitats. Però els fets socials empenyen la legislació, i el dret no pot fer manta vegada més que acceptar una marxa vertiginosa, encara que en moltes circumstàncies no passi de fer-ho més que amb caràcter provisional i transitori, esperant que la mateixa marxa dels fets i el temps donin estabilitat a les regles jurídiques o bé les ensorrin per a donar pas a altres normes més adients amb les aspiracions i possibilitats de cada hora.

Les Conclusions d'aquesta Secció han estat, unes de caràcter general, i altres de caràcter específic. Les primeres s'han limitat a precisar el sentit que els articles 15 i 46 de la Constitució semblen donar al concepte de «legislació social» traduint-la el Congrés com legislació obrera (qüestió a la que va donar forta actualitat el recurs d'inconstitucionalitat entaulat contra la llei de Contractes de Conreus, votada pel Parlament de Catalunya), i les segones han tractat d'abarcant les disposicions legislatives sobre matèries tan diverses com Contracte de Treball, Associacions professionals, Assegurances socials, Accidents del Treball, Atur forçós, Control obrer i Organització i jurisdicció del treball.

No cal dir que la major part dels temes han estat desenrotllats de cara a petits retocs de legislació positiva (resultant fins i tot els dits retocs no massa propis d'un Congrés, ja que manta vegada s'han limitat fins i tot a terminis per a interposició de demandes) i a la introducció de certes iniciatives que, com la del control obrer, cal adoptar amb totes les reserves i que haurien, a la llarga, d'ocir la nostra riquesa, després d'haver estat assajades i fracassades arreu del món; i això fins i tot en el sentit restrin-

git en què foren proposades per la Ponència davant el Congrés en ple.

Es massa aviat perquè pugui mostrar-se un criteri jurídic específicament català en matèries en què l'aspecte internacional es mostra dominant, avui per avui; i es fa més difícil la tasca de fixar aquest criteri, tenint en compte que ni la legislació no ens pertany en aquest punt i segons l'Estatut de Catalunya, i tenint també en compte que encara els nostres organismes que poden formar jurisprudència o doctrina legal en alguns dels punts socials, no han tingut temps per a formar-la.

De totes maneres, cal reconèixer la bona disposició amb què els nostres juristes han sortit de les dificultats presentades i, per tant, que no es poden demanar als mateixos responsabilitats científiques per la manca de certa unitat que han de tenir sempre les conclusions de tot Congrés i per la manca de ponderació amb què, en les Conclusions adoptades, apareixen valorades determinades institucions respecte a altres.

Si la primera finalitat del Congrés era la d'un treball de reajust del nostre camp jurídic en relació amb les facultats que ens deixa l'Estatut estroncat amb la Constitució de què deriva, és ben cert que les Conclusions generals primera i segona han assolit a bastament aquesta finalitat, ja que el criteri queda fixat en la interpretació del mot «legislació social»; essent això suficient, en la vida pràctica de l'esdevenidor, per a justificar la necessitat d'organitzar un Congrés i de discutir en el mateix — a part d'altres aspectes més vius i nostres — aquests problemes socials dels que s'ocupà la Secció Quarta del mateix.

Moviment Social

Nova regulació de la colonització a Alemanya. — El ministre de treball del Reich ha publicat, pel passat mes d'abril, un decret encaminat a fomentar la colonització modesta. Les petites cases de colonitzadors han de disposar, almenys, de 1.000 metres quadrats de terres de conreu, de la qual el colonitzador pugui treure els seus fruits conreant-la. Les despeses de la construcció de la casa no poden passar de 4.000 marcs, sense comptar l'import del terreny, amb el fi d'evitar aquesta petita colonització de càrregues crescudes. Es prescriu que la quantitat a pagar mensualment per amortització de la hipoteca no pot passar de 25 marcs; al més enllà, pot arribar a 30 marcs; de cap manera pot ultrapassar la quarta part dels guanys del cap de casa. Segons les noves disposicions, es poden fer préstecs fins a 1.500 marcs. Les famílies nombroses i greument perjudicades poden obtenir, sense altres garanties, préstecs superiors. Es calcula que els colo-

nitzadors de famílies nombroses han d'aportar solament un 15 per 100; les altres, un 20 per 100 del cost total. Això no significa que hagin de portar dels seus propis recursos aquest 15 o 20 per 100; poden fer aportacions per mitjà de materials de construcció, subsidis de parents, etc.

Permanència dels grans terratinents. — La propietat rústica, sempre que ha complert la seva funció social, s'ha conservat. En canvi, des del moment que els grans terratinents han abandonat la terra, s'han oblidat de la missió social que els corresponia, ha vingut la bancarrota, l'anar enrera.

La *Preussische Zeitung* de Königsberg escriu darrerament: «En la pràctica s'ha demostrat que precisament les grans finques han canviat molt sovint de propietaris, en la majoria dels casos, degut a la venda. La gran propietat dels nobles canvia moltes vegades de mans durant el segle XIX». Aquest periòdic porta una estadística de finques de grans terratinents heretades o venudes des dels anys 1835 al 1864, i resulta que els canvis d'amos per venda són molt més nombrosos que per heretament. Aquest fet demostra que no cal creure massa en la permanència i immutabilitat dels grans patrimonis. La història ens ensenya sempre de nou que un poble pot suportar totes les adversitats i tots els trasbalsos si té la seva vida econòmica fundada en una pagesia modesta, sana i treballadora.

El moviment cooperatiu danès. — Dinamarca és el país de les cooperatives. Les cooperatives de consum de la ciutat i les cooperatives de producció de la pagesia col·laboren estretament. Aquesta estreta cooperació fa que l'agricultura danesa pugui superar amb facilitat les dificultats que es presenten, molt millor que en altres països. La responsabilitat solidària esdevingué la característica de les cooperatives daneses. Llibertat és el principi fonamental. Tota obligació forçada és eliminada. Per això el cooperativisme és tan popular a Dinamarca. Aquest moviment comptava 1.700.000 socis en 1934. Com sigui que cada individu pertanyi a diverses cooperatives, es podia calcular que 370.000 eren socis de cooperatives. La majoria d'individus, emperò, representa tota una casa; es pot calcular que el 45 per 100 de la població danesa forma part de cooperatives. La lliga central de cooperatives compta amb 7.000 locals socials. L'organització de cada local és completa i independent. Hi ha cooperatives d'electricitat, de forns de pastar, de batre, etc. Severí Jorgensen, un dels dirigents del moviment cooperativista danès, ha dit: «Les cooperatives tenen un objectiu molt superior i molt més important que la prosperitat econòmica del país; el seu objectiu és influir d'una manera educadora en el poble i convertir els socis de les cooperatives en homes intel·ligents, independents i millors.

VEGEU ELS MODELS

L'automòbil econòmic

:: més sensacional ::

ADLER

8 i 11 HP

BALTASAR FIOL

Diagonal, 413 - Telèfon 81707

Diputació, 35 i 39 - Telèf. 31575

BARCELONA

Moviment cultural

Eutanàsia, l'art de matar. — Al parlament anglès hi ha un projecte de llei per al lliure exercici de l'eutanàsia, o sigui l'assassinat dels incurables per mitjà del metge.

La revista *Religión y Cultura* ha assenyalat les conseqüències fatals de l'aplicació de l'Eutanàsia en els aspectes mèdic, social i religiós, i cita un estudi d'un metge francès, nomenat Regnier, de la germandat de Sant Lluc. Considerat en l'aspecte mèdic, hi ha el principi bàsic de què el metge ha de cuidar el malalt fins al darrer moment, com si pogués recobrar la salut. Ha de fer ús de tots els mitjans del seu art; la llur ineficàcia ha d'ésser una incitació per a trobar nous mètodes de guariment. Aquesta lluita és la mare del progrés. Fins el mateix sofriment pot ésser un avantatge per a la terapèutica. En l'Eutanàsia, la terapèutica se subordina al sofriment. Si Pasteur hagués estat un partidari de l'Eutanàsia, hauria descobert les infeccions?

En l'aspecte social, cal dir que al costat d'uns homes que moririen de bona gana, n'hi hauria molts que se'ls obligaria a morir contra la voluntat llur; que se'ls aplicaria aquest nou mètode sense el seu consentiment. La presència d'un parent malalt és sovint molesta. Pensi's el que passaria si hi havia facilitat per acabar amb el seu sofrir. L'Eutanàsia seria una porta oberta contra tot allò que condiciona l'existència humana. Partint d'una mort dolça provocada per compassió, se seguiria un camí de tota mena de crims.

I en l'aspecte religiós, cal dir que l'home no té altre dret sobre la seva vida que la seva conservació. I el dolor, que pot ésser d'una gran valor terapèutica, esdevé un gran purificador de les ànimes. Sant Tomàs escriu: «La vida és un do de Déu que està subordinat al poder d'aquell que fa néixer i deixa morir. La decisió sobre la vida i la mort correspon únicament a Déu. Nosaltres vetllem només el foc sagrat de la vida. Ai de nosaltres, si fóssim unes vestals infidels!

Substitució de l'ensenyança dels religiosos.—L'ensenyança és alguna cosa més que ficar al cap dels infants les regles de llegir i d'escriure. L'ensenyança és la «bona criança», i aquesta val a dir, sense ofendre ningú, que enlloc s'ensenyi tan bé com als instituts dirigits per religiosos i religioses.

En viatjar, un hom pot fer-se càrrec dels diferents tipus de senyoretes creats per l'educació dels diferents tipus d'ensenyança. El tipus francès, que té una elegància indiscutible, que sap dir bé i obrar correctament, degut a la influència laica té una despreocupació excessiva. El tipus alemany, que adquireix a l'escola una remarcable masculinitat, que si bé té una educació perfecta, l'elegància no li sobra, es destaca i es diferencia entre els altres tipus europeus. L'educació dels instituts religiosos espanyols havia creat un tipus ideal per la seva elegància congènita, per la seva pietat sòlida, per la seva sensibilitat exquisida. Espanya posseeix encara un tipus nacional que es diu «senyor», que es diu «caballero». Desgraciadament, els esports, que han vingut a humanitzar l'espiritualitat de la nostra joventut; l'excursionisme, que ha desnaturalitzat els sentiments

nobles per les coses belles; les escoles preparatòries per tota classe de carreres, que han fet emigrar la dona de la llar; i, sobretot, l'educació «en república» dels últims anys, acaben d'anullar el tipus de dona espanyola que arreu del món era celebrada per la seva bellesa, per la seva educació i per la seva religiositat. Els noms i tipus de «Dolores», «Carmen», «Mercedes», «Teresa» o «Rosa de Andalucía» quedaran substituïts per «Margots», per «Gretes» o pels noms d'altres «stars» de cinema que hauran suplantat la senyoria espanyola per la vulgaritat estrangera.

Els laics espanyols i estrangers han trobat una forma que substitueix la «cavalleria» espanyola: clouen les cartes saludant atentament i estrenyent la mà. La senyoria espanyola acabava les cartes amb la fórmula «escrita de mà d'aquell que les vostres besa»; «que sus manos besa». Es feia l'amistat als sacerdots, als pares i a les senyores.

Vida Catòlica

Ruys de Beerenbrouck. — Un dels països on la vida catòlica té més esplendor és Holanda. Els catòlics dels Països Baixos, que tantes lluites van sostenir en l'època posterior a la Reforma, han sabut organitzar-se tan admirablement durant tot el segle XIX, que Holanda és, avui, un oasi pacífic on la vida catòlica es desplega d'una manera rítmica i natural. Entre els homes catòlics d'Holanda que han fet penetrar la idea religiosa a la vida política i social del poble holandès, cal fer ressaltar la figura de Ruys de Beerenbrouck, segurament d'origen espanyol, que ha mort en una clínica, el dia 17 del passat mes d'abril.

La revista *Schönere Zukunft* escriu d'aquest eminent home d'Estat el que segueix: «En cap país d'Europa, la mort d'un ministre ha produït un dol tan general com la mort del ministre d'Estat holandès i president de la segona Cambra, Ruys de Beerenbrouck. Des del palau reial fins a l'última casa d'Holanda, tothom ha participat en el dol nacional per la pèrdua d'aquest eminent home d'Estat, que moria a l'hospital de Sant Antoni, d'Utrecht, el dia 17 del passat mes d'abril.

Ruys de Beerenbrouck era un gran dirigent; era descendent d'una família de la noblesa holandesa catòlica de Limburg. Havia nascut a Roermond, al primer de desembre del 1873. Acabats els estudis, exercí la carrera d'advocat a Maastricht. En 1905 fou elegit diputat a la segona Cambra, pel partit catòlic. Llavors s'inicià la carrera brillant d'un home dotat d'unes grans qualitats, d'unes aptituds diplomàtiques extraordinàries, d'una gran fe i d'una modestia corpredora. Fou successor del seu pare, en el càrrec de comissari reial de la província de Limburg. Quan, a l'any 1918, Holanda era amenaçada per una onada de marxisme, les dificultats polítiques eren grans, i la dinastia holandesa estava en greu perill de desaparèixer, la reina el nomenà president de ministres, i es donà a conèixer en aquest càrrec com un home de gran intel·ligència i fortalesa. «El govern no tira un pas enrera», va dir als marxistes, i, a la vegada, trencava amb ells tota classe de negociacions. Des d'aquell dia, Ruys fou tingut per l'home fort d'Holanda.

Els periòdics holandeses el nomenen el ministre que ha batut els records. Als 44 anys era president de ministres, i va exercir aquest alt càrrec durant onze anys, en tres etapes. També ha ocupat una sèrie de ministeris. Fou el primer president de ministres catòlic d'Holanda. En 1927, la reina el nomenà el seu conseller de confiança. Des del 1933 era, altra vegada, president de la segona Cambra. Si Holanda és el país únic que d'ençà de la guerra europea no ha passat per grans commocions, això es deu sobretot a l'obra de Ruys de Beerenbrouck. El seu esperit de justícia i la seva bonhomia limburguesa feien que fins i tot els seus enemics tinguessen posada en ell tota la confiança.

La reina Guillermina expressà, en el seu telegrama de dol, tot el seu agraïment per l'obra patriòtica d'aquest gran holandès. Un periòdic protestant, *De Standaard*, escriu que Ruys no podia separar el seu servei a la pàtria del servei a Jesucrist, que era el seu Rei i el seu Senyor». El *Nederlander* diu que «aquest home de govern era un catòlic creient, amb característiques estimades del poble. Sempre ha treballat a la llum de l'eternitat». El rector de la seva parròquia ha escrit: «Se sentia petit davant de Déu; era gran, emperò, davant dels homes; era molt rigorós amb la seva persona, molt benigne amb els altres. Si al matí Ruys no s'agenollava al banc de la comunió de la parròquia, tothom sabia que no era a casa seva».

Aquest gran home d'Estat era un modern deixeble de Jesucrist, un apòstol de la caritat, un apòstol seglar. Ell donà l'embranchida a les grans assemblees catòliques holandeses. Com a president del partit catòlic holandès i com a president de ministres, no solament va influir la legislació social holandesa d'una manera decisiva, fou un gran promotor de l'obra de la caritat cristiana holandesa. Ruys fou el fundador i president de la Creu blanca-groga, l'organització holandesa de caritat més notable. També era de la Junta de Govern de la «Caritas Catholica» i president de la «Sectio Sobrietatis», que lluita contra l'alcoholisme. Ell mateix era abstemi. Quan en 1905 fou elegit diputat, la seva actuació d'abstemi va desplaure a molts dels seus electors; però la seva sobrietat exemplar influí en gran manera per a combatre l'alcoholisme, els estralls del qual desconeixem en els països meridionals.

Ruys era un home d'oració i un home d'acció. Ha viscut l'apostolat seglar *urbi et orbi*. Fou ell qui donà l'empenta per a la construcció de la primera casa d'exercicis a Holanda. La catolicitat profunda d'aquest home era tan coneguda i admirada com les seves actuacions d'home d'Estat. Era una dita popular: «Ruys governa: Déu està al costat d'Holanda», segons escriu el periòdic protestant de Rotterdam. La seva vida privada era exemplar, senzilla i disposta per a tots els sacrificis. Un exemple: A Lourdes una holandesa saludava Ruys, que coneixia per fotografia. En la conversa s'escaigué de dir el president de ministres que, la setmana següent, aniria al poble on vivia la mare de la minyona holandesa; i el president de ministres, al cap de pocs dies, tornava a la mare un objecte que la seva filla, per distracció, s'havia endut de casa. En oferir-li la bona dona un vas de vi, el refusa; i en preguntar-li qui era, li respon: Ruys de Beerenbrouck. En mig de la seva modèstia de viure i en mig del pes enorme de les seves feines professionals, fou sempre

un vertader germà. Sovint solucionava les situacions tívants i difícils amb una paraula amable i plena d'humor.

Molt sovint, Ruys de Beerenbrouck insistia en què si es vol que l'actuació dels catòlics en els temps actuals sigui decisiva, cal que tot catòlic es comporti com a tal en totes les seves actuacions. Per aquest principi, ell havia renunciat a les begudes alcohòliques i al fumar. Molt sovint es queixava de què catòlics eminents, en aquest aspecte d'apostolat, són orbs. La seva posició està d'acord amb el què digué en 1929, com a president de la Lliga internacional antialcohòlica, en el congrés de Münster: «L'exemple del domini d'un mateix, per part d'homes joves intel·ligents, té una força renovadora. La joventut que puja avui ha de veure que en la vida austera hi ha d'haver un mitjà per a renovar la mol·licie actual. Les nostres reformes socials són fracassades, si tota reforma tendeix solament a proporcionar el plaer material de la vida. La nostra joventut ha de restituir al món la mesura i la ponderació. No hem guanyat res, si el plaer de viure i la força de viure ens arrosseguen als excessos de beure i de fumar; tot s'acabarà en fum. Si això resa per a la joventut, ¿no ha d'obligar molt més als cabdills d'aquesta joventut?» És interessant d'observar com els homes dirigents de petits grans països es caracteritzen per una catolicitat exemplar, confessada sense respectes humans. És el cas d'un E. Dollfuss, a Àustria, d'un Motta, o d'un Perrier, que es féu benedictí, a Suïssa i d'un Ruys de Beerenbrouck, a Holanda.

En un país netament catòlic com Espanya, els catòlics hem passat per la vergonya de què consideréssim com una conquesta el fet que un polític de dretes es dignés fer una manifestació de respecte per a l'Església. A països de majoria protestant com Alemanya, alcaldes no catòlics assisteixen a cerimònies catòliques i parlen amb gran discreció; en canvi, aquí, catòlics revestits d'autoritat no «podien» participar a cerimònies de caràcter catòlic. Enlloc del món com a Espanya no ha predominat la idea de què «la Religió és un afer privat». Ara patim les conseqüències terribles de la falta de claredat en la concepció política; del sostenir uns homes que en venir eleccions es deien catòlics i que la conducta d'un estava en desacord total amb les doctrines de l'Església.

E. IMBIERT

PLANXES PERFORADES

DE TOTA MENA

FABRICACIÓ NACIONAL "IMAR"

VIA LAIETANA 38
TELEFON 24842-BARCELONA

Crònica de la Setmana

Perfil polític. — La situació política actual del país està definida ben aviat; una majoria de Diputats, que s'ajuntaren per a derrotar les dretes, és a dir, per a una tasca negativa; un Govern que per a aguantar-se damunt d'aquella majoria ha de fer equilibris continuats, ja que és cosa ben difícil coordinar les aspiracions dels partits de classe amb les dels altres partits esquerrans, però burgesos; i, com a conseqüència, una situació d'inconsistència política, que caldria acabar-la d'una vegada en benefici del país.

En el bienni 1931-1933, el Govern descansava damunt d'unes bases semblants a les d'ara, però hi havia la diferència fonamental — clau de moltes coses — de que els socialistes participaven en les responsabilitats del Poder, fent això que no es dediquessin a la tasca entrebancadora a la que ara es mostren lliurats en tot el seu trist esplendor.

El Poder imposa respecte sempre i fa sospesar els actes dels governants de cara a les grans responsabilitats del demà. En canvi, la d'oposició és sempre feina més planera, i no es pot governar des de l'oposició perquè això valdria tant com governar sense responsabilitats. I aquest és el cas actual. Largo Caballero se sent empès pel radicalisme de la seva gent (que ell, a la vegada, segueix fomentant, ja que aquest és sempre un cercle viciós); aprofita totes les ocasions per a entebancar els òrgans governamentals, de cara al seu ideal revolucionari; i, en canvi, presta ajut a un Govern a condició de tenir les mans lliures mentre el Govern les té lligades pel seu ajut parlamentari tan condicionat. Quin ha d'ésser el resultat d'aquesta tràgica posició?

Tots el tenim a la vista, dissortadament. Vagues i més vagues; bases de treball en termes inversemblants, la discussió de les quals no es possible; indisciplina arreu i alcaldes d'ací i d'allà que es consideren senyors del camp i fan el que volen sense massa miraments a la llei ni a les responsabilitats, ja que es consideren amb la retirada ben guardada pels seus superiors immediats, els socialistes i els demagogs de tota mena. Podem seguir així ni una hora més?

La política resta embrollada; l'economia del país, desastrosament tractada; l'ordre, insuficient a tot arreu; i la confiança del capital i de les empreses, completament perduda. Quines poden ésser les terribles conseqüències d'una situació semblant, inigualada fins ara en els temps moderns entre nosaltres?

Els temes econòmics. — El Ministre de Finances s'ha decidit, a l'últim, a cercar un xic de remei en el problema de la nostra vida econòmica, que es troba seriosament compromesa, sobretot per la manca de divises amb què pagar el que els nostres industrials i comerciants adquireixen a l'exterior. A dil efecte, ha fet aprovar per les Corts dos projectes de llei; un, fent un emprèstit or al Banc d'Espanya per a portar-lo a fora; i l'altre, cercant autorització per a augmentar certes partides arancelàries en vistes a dificultar l'entrada de certs productes a Espanya per les seves fronteres.

Una i altra cosa estan molt en el seu lloc; però resulten absolutament insuficients, donada la gravetat de coses. Els tants per cent de puja d'arancels en certs articles poden arribar als tipus del 10 al 20 damunt les partides d'ara; i això és poca cosa, apart que cal un estudi un xic acurat de dites partides per a no fer un dany irreparable a l'economia del país i a les classes humils. I quant a l'emprèstit or per a portar-lo fronteres enllà, fent pagaments per a cercar un cert anivellament de la nostra balança mitjançant una disminució del seu dèficit, és també una solució enormement petita i evidentment desproporcionada amb els termes de les necessitats en aquest punt. La petició de divises per a pagar a fora és cada dia més gran i cada dia més desatesa. I si no s'arriba a una solució, no ràpida, sinó rapidíssima d'aquesta qüestió, anirem veient com moltes indústries han de plegar i altres han de disminuir el seu treball fins extrems inversemblants. I llavors, quines proporcions abastarà l'atur de molts obrers, mal que mai com ara no havia estat sentit tan fortament?

I encara caldria que, per damunt de tot això, es trobés la manera de retornar la confiança al capital, ja que si aquesta no arriba — i només pot arribar amb una seriosa acció de govern i fent complir la llei a tothom —, seran inútils tots els esforços financers, i el nostre or anirà terres enllà per a evitar moltes fallides, de la mateixa manera que l'aigua passa per una escorredora, no deixant record ni rastre del seu pas.

Cal que d'un cop acabi la demagògia; que fineixin les vagues i conflictes de treball; que es deixi de pensar en el mite revolucionari, per a retrobar la pau d'altres dies... avui tan llunyana, però igualment tan necessària com sempre.

Revolució i govern són termes antitètics; cal recordar-ho. I o bé es deixa el pas lliure per a que els socialistes, que tracten de governar des de fora, ho facin des del Poder amb totes les conseqüències, o bé els qui governen s'han de decidir a acabar amb la revolució d'una vegada, per tal que la mateixa no acabi amb Espanya.

I no tenim massa temps per perdre; les coses — especialment en el terreny econòmic — es precipiten més del que pugui semblar als desconeguts d'aquests problemes.

La substitució de l'ensenyança religiosa. — Es tracta de portar dita substitució a marxes forçades, i es cometen per les autoritats subalternes tota mena d'atropellaments, sense cap necessitat ni sense altre resultat que el d'enrair encara un xic més el panorama de la nostra situació social.

La substitució comprèn un sol punt; obligar a deixar l'ensenyament a les congregacions religioses, ja que així — tristament per a tots — ho preceptua



CASTELLTORT

MOBLES

DECORACIÓ

TAPISSERIES

PELAI 40

TELÉFON 15385
BARCELONA

l'article 26 de la Constitució. Però no es pot anar més enllà. Ni dites Congregacions poden ésser tractades malament — car com a tals es troben compreses i acceptades per la llei — ni els edificis en què donaven les ensenyances poden ésser passats a mans de l'Administració Pública sense el corresponent expedient d'expropiació, sempre que les Congregacions propietàries no hi accedeixin voluntàriament i amb els pactes consegüents.

En canvi, nosaltres coneixem casos, dins de Catalunya mateix, en què l'ensenyança és interdicta sense miraments de cap classe; en què els Inspectors, ajudats pels Alcaldes, volen apropiat-se i s'apropien d'edificis, sense expedient de cap mena, almenys pel que diu referència a la propietat privada dels mateixos; i en què no es tenen aquells miraments que cal tenir per a no ferir les consciències dels catòlics, més del que ja ho estan per les disposicions vigents.

Per què no es posa remei a una situació semblant, que ha de deixar un llevat d'odi que farà cada dia més impossible la convivència en aquesta pàtria nostra, digna de millor sort? Per què les autoritats superiors deixen fer als seus subordinats allò que els plau, i no intervenen en un problema tan delicat, que haurien de tractar amb tota la suavitat i amb el màxim mirament?

Els partits de classe. — Fa uns quants mesos que arreu es propugna per la unitat entre els partits obrers, i cada dia es veu més llunyana aquesta unitat. Socialistes i sindicalistes, és a dir, la gent de la U. G. T. i la de la C. N. T., cada vegada es troben més separats i porten a cap un enorme treball de competència per a captar-se l'opinió dels treballadors de tots els rams. No solament és la propaganda escrita i oral la que posen a contribució de la conquesta del proletariat, sinó més aviat el desig d'obtenir èxits en matèria de bases de treball a fi d'atreure's els obrers. El míting donat per Largo Caballero a Saragossa, diumenge passat, en el qual els de la C. N. T. estigueren constantment interrompent i avalotant, és un bon exponent de les relacions entre un i altre agrupament. I per si aquest

síntoma no fos prou clar, la vaga de cambrers a Madrid, en què uns i altres han anat en ple desacord, ho acaba de demostrar.

Per altra part, els socialistes segueixen amb les seves divisions internes cada dia més aprofundides. Un organisme del partit contra un altre; un diari contra l'altre; els discursos dels dirigents, mai no acordats; i fins les declaracions polítiques d'uns i d'altres, completament diverses i fins mutualment feridores, son prou argument per a demostrar el desacord entre aquesta gent i fins els odis que uns als altres es professen.

I ja fora d'ací, què resta? Si baixeu a esferes més petites, per exemple en el ram mercantil, a Barcelona, els del Front Únic lluitant contra els del C. A. D. C. I.; i així successivament.

Entre tot això, però, no ens fem massa il·lusions respecte a l'esdevenidor. La presentació de bases de treball absurdes no para un moment; els conflictes es multipliquen i s'agreugen cada vegada més; i l'economia del país és sabotjada en tots els tons, des de la tasca sindical revolucionària fins als discursos del propi Albornoz a l'Ateneu de Madrid, encara que sigui parlant del general Riego.

I cal que tot això fineixi, si volem viure. El Govern de Madrid ha clausurat uns quants centres de la C. N. T., i sembla que es proposa emprendre decisions enèrgiques. El Conseller de Treball de Barcelona, en la nota a què ens referirem la setmana passada i en recents declaracions fetes amb motiu d'una visita dels representants de les més altes societats econòmiques de Barcelona, ha refermat el mateix criteri. Doncs bé; oal que de totes aquestes declaracions i propòsits en surtin les obres, ja que únicament amb obres es pot posar remei al mal. Així ho espera l'opinió pública, que no veu el camí de treballar ni de viure si els governants no governen. Vagues il·legals, sindicats sabotjadors de la vida de l'economia del país, atacs a la consciència dels ciutadans; cal que tot això fineixi; del contrari, valdria tant com anar a un suïcidi col·lectiu.

Veurem, docs, si la setmana entrant ens confirma aquesta esperança nova, derivada dels propòsits dels governants de Madrid i de Barcelona.



DR. ANDREU CAIMARI, Canonge de la Seu de Mallorca, *Edificant la Ciutat*. I. Amor. Impremta de Mn. Alcover, 1935, 192 pàgines.

Per situar aquest llibre, cal donar-se compte de la renovació espiritual d'arreu d'Europa. D'uns

anys ençà, les activitats dels investigadors es decanten cap a la vivificació de la Cultura popular. Enfront de la tècnica científica materialitzada, entra la reacció de la vida; enfront de la poesia cerebral i materialista, apareix la poesia amarada d'esperit popular.

ACCIONS A TERMINI
Informació • Compra • Venda

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

La concepció estètica, que encara domina avui els cercles que gaudeixen de l'oficialitat i de l'ortodòxia, és filla d'un materialisme dissolvent i d'un naturalisme passat de moda. Materialisme i naturalisme, guiats per una concepció anivelladora dels esperits, van declarar la guerra a la Tradició i a la Cultura cristiana, i volgueren bastir enfront de la Ciutat de Déu la «Ciutat del diable». Arreu del món la lluita entre els edificadors de la doble ciutat ha estat aferrissada; acaben de triomfar, emperò, els edificadors de la Ciutat santa de Jerusalem. Cal només fullejar les revistes de caràcter científic per donar-se compte de la reacció enorme que s'està produint en favor de l'estudi de les Tradicions i de la Cultura religiosa de tots els pobles.

Al nostre país, per dissort, es van entronitzar els fills d'un materialisme dissolvent; i avui, una desfeta moral els eleva a les primeres magistratures de l'Estat i els converteix en administradors de la Cultura del país.

Els moviments ideològics, emperò, són sincrònics. Es produeixen gairebé sempre simultàniament i d'acord en els diferents països.

I la reacció en pro de la Cultura popular, de la poesia popular, del regrés a la Tradició, és ben manifest al nostre país.

El doctor Caimari sap que la Ciutat que s'ha d'edificar necessita d'esperit i aquest es manifesta, sobretot, per la «vera poesia». Sap que la poesia té una alta funció pedagògica i social: l'home no viu solament de pa; cal donar-li poesia, i bona poesia. Hi ha qui creu que un empatx de Cultura clàssica pot crear caràcters sencers; hi ha qui tot ho confia a la influència exòtica, a l'internacionalisme. En edificar la ciutat espiritual nostra, cal que tallem els carreus de les pedreres de l'esperit nostre i que vagin informats de l'amor

«que trempa els fills que aixequen la Ciutat»,

els llorers de la qual han de conrear les velles i les noves generacions: el jove Rei En Jaume «era consellat de vells barons, bisbes i monges». I encara ens diu el doctor Caimari que la poesia és «l'oracle del sentit popular dispers en la multitud distreta i recobrada».

En caracteritzar el conjunt de poesies de sabor popular i erudita a la vegada, aplegades per l'autor en aquest volum, volem fer avinent que la poesia del doctor Caimari és una forta reacció, que va d'acord amb l'esperit actual contra els corrents estètics i literaris que dominen en els cenacles barcelonins.

Enfront de l'abstracció ametafísica i de la supèrbia pedant, compareix en aquest llibre, escrit per un home disciplinat en els dominis de l'esperit; que sap bé què cosa és la Teologia i la Cultura clàssica, una sublimació de la poesia popular que és admirable en la vida mallorquina. Tal són «els llorers de la ciutat»; «la flor de l'esperit»; «presentiments», «els reis»; «dies plovers», on trobem una onomatopeia meravellosa:

«I és que ha esclatat un llamp i un tro s'esbomba, sec, esquerdat, eixordador, horrible...»

«El joc de Sant Miquel» té estrofes tan belles com aquesta:

«El pou de la vila florit ja grinyola,
puix la corriola
treu aigua per totes les fines donzelles,
que hi fan el festeig per collir una falda d'estrelles».

El doctor Caimari ha copsat tota la bellesa dels jocs populars; tals són el «Ballem i folguem», «Burots i baldufes» i tota la poesia de la infància; cal només llegir «l'albat».

En «l'aplega de les ovelles» hi llegim versos tan admirables com aquests:

«Jove que pasta i que sap fenye
és ja madona i pot empenye
la nau d'una masia».

I és que la vida pastoral, la vida pagesa i la vida familiar són les fonts de la poesia més sublim. També sap fer viure la poesia de «les humils caçades»; fa sentir tota la poesia d'un present de missa nova tan singular com el d'una cadenera, o bé la presència del primerenc fruit de les cireres, alegria dels infants.

Encanta la narració «Déu no em va fer per cavaller», totes les estrofes de la qual haurien d'ésser transcrites.

En la part del llibre dedicada a «Amors madures», hi trobem poesies tan ben reeixides com «bodes d'argent»: «deprés per amor»: «la cançó immortal»; «a la Mare de Déu de Sant Salvador» i els «Goigs a Santa Catalina Thomàs», on es demana a la Santa:

«Impregneu de pagesia
cavallers i menestrals,
i de virtuts immortals
alçarem la Ciutat pia».

El regrés a la vida pagesa, a l'austeritat de la pagesia, és l'únic mitjà per a edificar la Ciutat exornada de virtuts immortals.

I si la poesia es renova amb aquest buf de ruralia, també se'n renovarà la llengua.

El doctor Caimari, amb la publicació del llibre «Edificant la Ciutat», valora i ungeix amb el bàlsam de poesia la llengua popular mallorquina, menyspreada per aquells que edificaren una «torre literària d'ivori». Aquest llibre ens posa de manifest que no són els gramàtics eixarreïts i faltats de sentit humà els que són cridats a crear la llengua literària. No poden ésser els creadors del català literari uns estetes materialistes, que han pretingut elevar a llengua literària el català de la ciutat cosmopolita que té més d'un 40 per 100 d'habitants que no parlen la llengua vernacle. La poesia eterna viu allunyada dels cenacles ciutadans, i la llengua, que és l'expressió melòdica d'aquesta poesia, és patrimoni dels poetes que la viuen. Evidentment, els poetes de l'escola mallorquina, deslligats de la tutela dictatorial d'ànimes grises que operen amb l'artifici, «edifiquen la ciutat».

Les directives espirituals del temps actual, que facin el que vulguin els creadors d'una llengua artificiosa, no les podran detenir; s'encaminen, arreu del món, a l'estudi i valoració de la vida popular. Els millors poetes catalans abandonen el pseudo-academicisme per donar pas a la poesia viva i a la llengua de la ruralia. No en va es publica a Catalunya un «Tresor de la Llengua, de les Tradicions i de la Cultura popular», que serà el diccionari definitiu de la llengua catalana.

Breviariis - Missals - Rituals

Pessetes

Breviarium Romanum. *Desclée.* 9 1/2 per 15 cm. Imprès l'any 1931, posat al dia. Preus:

Enquadernat amb badana aixagrinada i cantells daurats 115,—

Enquadernat amb pell xagrí superior i cantells daurats 125,—

Edició més gran, tamany 10 1/2 per 17 cm. Imprès l'any 1931 i posat al dia:

Enquadernat amb pell aixagrinada i cantells daurats 145,—

En els preus de Breviariis Desclée va comprès el cost dels propis de la Província eclesiàstica Tarraconense.

Breviarium Romanum. *Pustet.* Amb text seguit i tots els nous Oficis. Els propis, en els Breviariis Pustet, es carreguen per separat al preu de 8,—

En 18.º, ed. 1926, 4 vols.:

Xagrí superior, cantells vermells 94,—

Xagrí superior, cantells daurats 98,—

Marroquí superior, enquad. de luxe. 113,—

Estoig superior de xagrí 9,—

En 18.º, ed. 1927, 4 vols., a dues tintes:

Pell artificial, cantells vermells 50,—

Pell artificial, cantells daurats 56,50

Xagrí superior, cantells vermells 66,—

Xagrí superior, cantells daurats 71,50

Enquadernació de luxe 87,50

En 12.º, 1932, paper Oxford:

Pell artificial, cantells vermells 158,—

Pell artificial, cantells daurats 166,—

Xagrí superior, cantells vermells 191,—

Xagrí superior, cantells daurats 197,—

Xagrí superior, cantells daurats sobre fons vermell 202,—

Marroquí finíssim, enquad. de luxe 227,—

En 12.º, 1935, paper alemany:

Pell artificial, cantells vermells 126,—

Pell artificial, cantells daurats 134,—

Xagrí superior, cantells vermells 159,—

Xagrí superior, cantells daurats 165,—

Xagrí superior, cantells daurats en fons vermell 170,—

Marroquí finíssim, enquad. de luxe 195,—

Aquesta edició, en paper Oxford, augmenta per volum 5,—

En 18.º, ed. 1936, 4 vols. a dues tintes:

Xagrí superior, cantells vermells 117,—

Xagrí superior, cantells daurats 122,—

Xagrí superior, cantells daurats en fons vermell 127,—

Enquadernació de luxe 148,—

Pessetes

En 12.º, ed. 1936, 4 vols. a dues tintes:

Xagrí superior, cantells vermells 149,—

Xagrí superior, cantells daurats 155,—

Xagrí superior, cantells daurats en fons vermell 160,—

Enquadernació de luxe 185,—

Breviarium Romanum. Resos des de 30 cèntims cada un.

Horae Diurnae, Breviarii Romani. Ed. *Desclée*, a dues tintes i paper bíblia.

Enquad. amb pell i cantells vermells 21,—

Enquad. amb pell i cantells daurats 22,50

Enquad. amb pell i cantells daurats 22,50

Lectiones contractae. Edició Vaticana. En rústega 1,—

Missale Romanum, edició a dues tintes i paper superior. 20 x 29 cms. Preus, tot comprès (tanques, claus, registres, propis de Catalunya, etc.):

Amb pell artificial al pla 50,—

Id. amb cantoneres metàl·liques 54,—

Enquad. amb pell i cantells daurats 72,—

Enquad. amb xagrí i cantells daurats 90,—

Enquad. de luxe a diferents preus.

Missale Romanum de la casa *Desclée*, de Bèlgica. Variades enquad. i preus. Els propis es compten apart i valen 3,50

Misses Noves, per a Missale Romanum, cada una 0,30

Propis de la província eclesiàstica Tarraconense, o sien tots els de Tarragona, Barcelona, Girona, Lleida, Vic, Solsona, Tortosa i Seu d'Urgell.

Per a Missal 3,50

Per a Breviari 8,—

En rústega 10,—

Enquadernats amb tela 10,—

Rituale Romanum, en 8.º (21 x 13 cms.). Enquadernat amb pegamoid i cantells vermells 19,—

Enquad. amb pell i cantells vermells 23,—

Rituale Romanum. Appendix Tarracensis. En 8.º (21 x 13 cms.). Enquadernat amb pegamoid i cantells vermells 19,—

Enquad. amb pell i cantells vermells 23,—

Rituale Romanum. Appendix Tarracensis. El mateix, però enquadernat en dos volums, per a fer-lo més manejable en les parròquies de major ús. Els dos volums amb pegamoid i cantells vermells 22,—

Els dos volums amb pell i cantells vermells 30,—

FOMENT DE PIETAT

Duran i Bas, 11 :: Telèfon 17605

BARCELONA

**Tresor de la Llengua,
de les Tradicions i de la
Cultura popular de
Catalunya**

per
A. GRIERA

Vol. I: A - Azoics

Vol. II: Babaïar - Buvor

Vol. III: Ca! - Cavegol

Vol. IV: Caveguell - Cutxilla

Cada volum en 4.t passa
de tres-centes pàgines.

Preu de cada volum: 30 pessetes

Pot adquirir-se a EDICIONS CATALUNYA S.
BARCELONA, Pl, 12, i a les principals llibreries



COL·LEGIALS

El més extens assortiment en
*Impermeables, Capes, Trinxeres,
Abrics cauxutats estampats*

CASA ROSICH

Casa fundada l'any 1850

*Ronda de Sant Pere, 7 :: Tapineria, 33
Avinguda Portal de l'Angel, 25*

Una cosa nova!

“CUBITOS” CENOVIS

amb extracte de vitamines completament vegetals

Dos “cubitos”, 0,25 pessetes

Dipòsit General: Casa Santiveri, S. A.

Call, 22 :: Balmes, 5 :: Trafalgar, 7 :: Mallorca, 247

Fidel Rodríguez. — Bot, 13